

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 10 Januarii, 1767.

Uti et wigtigt ämne talas ej gerna förmycket: jag har åter, från en okänd, fått et bref, rörande Brandt-försäkringen i Götheborg, och meddelar det på begäran.

Min Herre,

N:o 49 och 50 af Spionen hafwa i synnerhet behagat mig, uti hwilka min Herre talar uti riktig ton om Götheborgske Husegares och Inwånares matta estertänka, uti den angelägna delen, som rör en förnuftig öfwerenskommelse om et Brandt-Contoirs inrättande här i Staden. Jag måste tilstå, at jag til alla delar instämmer med min Herre, hwad sakens angelägenhet angår: ja, jag erkänner äfwen, at nästan alla upgifna Projecter äro wäl, och med estertänka, utarbetada, samt, för min del, aflågger en billig tacksågelse, til de Herrar och Män, som därmed haft möda och beswår; men måste ock tillika tilstå, at det ses

B

nare

nare, efter min tanka, är, til wår ort, det lämpeligaste; ty igenom de innestående 10, 7 och en half och 5 pro Centen, får Cassan genast en Fond af 3 Tunnor guld: när nu dessa blifwa hos Husegarne innestående emot privilegerad säkerhet, på sätt som Planen utwisar; är ju då minsta besvär med penningarnes förwåntande, samt säkerhet, och tillika kånningen, för de mindre förmögne, drageligast; tror således, för min del, wara bäst, at följa denna Plan; wit man tillika följa den method, som Rikens högst uplysta Ständer, wid sist förflutne Riksdag, wid flere tilfällen brukat, at taga Wexels cours til rätteinöre, at därigenom finna rätta måtstocken; så synes mig at äfwen denna hos oss bör följas, wid wår Brandt-Cassas inwåntande, och det på följande sätt, nämligen:

Att alla hus taxeras uti Riksdalrar, hwar efter interessen betalas med Banco-sedlar efter Cours, och när olycka händer större eller mindre (därifrån Gud beware oss i långliga tider) betalas skadan i Riksdalrar, antingen med reelt mynt, eller ock Banco-sedlar efter Cours. På samma sätt förhålle sig med de teknade, och hos Husegarne innestående 10, 7 och en half och 5 pro Cent. om dessa tilfullo, eller någon del där af, komma at utbetalas; så sker det antingen med Riksdalrar eller Banco-sedlar efter Cours; men det interesse som årligen kommer at betalas för de innestående 10, 7 och en

en half och 5 pro Centen, betalas med Banco-
sedlar efter Wexel-cours, som til Exempel:

Riksd. 1000 a 10 p. Cent. som innestår, gör
Riksd. 100, för desse betalas 6 p. C. med
Riksd. 6 a 66 M. gör Dal. S:mt. 33

Riksd. 1000 a 7 och en half p. C. Riksd. 75,
gör Riksd. 4 och en half a 66 M. 24 24

Riksd. 1000 a 5 p. C. Riksd. 50, gör Riksd. 3
a 66 M. 16 16

På detta sättet fortsares årligen med interes-
sens betalande; och i samma mån som Cour-
sen årligen faller, i samma mån förminskas
interessen til dalertal; förblifwer m. m.

Inom kort torde åter en Samling af nåtta
Fabler och Sagor komma från Trycket. Jag
har, Auctorn owetterligen, upsnappat några,
hörande til samma Samling, hwilka jag wil
här meddela.

Saga.

Lupido och den bleke döden
Med hwassa pilar rusta sig;
At stifta tusend nya öden,
De tåga bågge ut i krig.

Den lille gud, med sina skott,
 Eig mot de unga hjertan ställer:
 Och döden dem i grafven fäller,
 Som hundra år här lefwa fått.

Kring wåre Hjeltar lyckan swåfwar:
 De segra bägge alla dar.
 För dem ej någon dödlig båfwar;
 Ty ingen ordsak därtill har.
 I Philis sann får Damon bot
 För säret, som den sköna gifvot:
 Och den, som ledsen är wid lifwet,
 Med glädje döden tar, emot.

En natt man uti huset larmar,
 Där wåre bussar hwila ut:
 De slita sig ur sömnens armar,
 På detta buller göra slut:
 Men faran, hwilken öfverkom,
 Förhindrar dem, at tankar samla;
 Ty sker, när de i mörkret samla,
 Att deras wapen bytas om.

De genast från hwarandra foro:
 Men detta mistag warar än;
 Ty deras pilar lika woro,
 Och kändes ej så lätt igen.
 En almån willerwalla år;
 Mit rörda sinne måste håpna.
 Mot barn sig tusend dödar wåpna,
 Och gamle gubben blifwer får.

Fabel.

En Supp en gång til Hönan sade,
 Som troget sig på äggen lade:
 Hwad gör du hela dagen här;
 Skal jag allena brydder wara?
 Wär Höna hördes detta swara:
 Min hwila ej förgåfwes år.

Fabel.

En Höna, som bland gammalt barr,
 För sina pullor sökte föda,
 Af liten Tåtting gjorde narr,
 Som, owan, flög med mycken möda.

Wår Spærf gaf hånne detta swar:
 Du gåckar mig och börjar skratta,
 För det jag än ej hunnet fatta
 En Konst, som du förlorat har.

Saga.

Linnæus wål berest, uti Naturens Rike,
 I följe med en Lapp, sig klänger up en dag,
 Til spetsen af et fjäll, i högd förutan life,
 At åfwen forska där Försynens wisa Lag.
 Kring honom klarhet år: men skvar swäfswa
 under,
 Där ljungeld ilar tätt; dock utan skarpa dun-
 der.

Men når hans återkomst de trogna wänner
 fågnat,
 Som rara blomster sökt, wid bergets brans-
 ta rot,
 Han med förundran hört, at det på slätten
 rågnat,
 Och at de warit mäl, för tordöns grymma
 hot.

Han

Han ropat: när jag lugn så nära jorden fun-
net,
Hwad ha de ej för ro, som Himla = sálhet
wunnet?

Kyrko: tidningar.

Fjerde dag Jul afled Prosten och Kyrko-
herden i Swååkers Pastorat i Halland, Herr
Magister Jonas Brag, på sit 71 ålders år.
Han war åldite Håradshöfding i Stifftet;
upbyggelig Prest, och sålsynt människo = wån
emot fattige och sjuke, dem han all sin tid, un-
derstödd af medicinska insatser och mångårig
praxis, med sin egendoms förminskande hulpet.

Födde äro här i Domkyrko = Församlingen
uti nästförflutna år 152 gossar och 134 flickor,
tillsamman 286 lefwande barn, af hwilka en
fjortonedel, eller 20 uslingar, woro wetherli-
gen oägta. Sju ägta Hustrur födde twilling-
gar, af hwilka 4 woro gossar, och 10 flickor.
Döde woro 121 af Man = och 106 af Qwinko =
net, tillsamman 227 döde; altså äro 59 flera-
födda än döda; hwilket är, så wida jag wet,
nästan oårhörd lucka i Götheborg. Ehuru al-
deles inga koppor och måslingar woro förledet
är i Götheborg, är likwäl mer än halfwa döds-
summan, nämligen 129 barn under 10 år, bland
hwilka slag dödade 56, kikhosta 33, och andra
sjuk =

sjukdomar de öfriga. Af gammalt folk haf-
 wa de meste dödt af bröstsjukor och febrar.
 Blott 12 hafwa af ålderdoms trötthet gådt til
 hwila, bland hwilka 2 hunno öfwer 90 året.
 Ut årsätta Församlingen sina förluster, hafwa
 65. Brudepar gådt i ägtenkap.

Kundgörelser.

Uti Kongelss Stad Kommer, enligt Wälloff.
 Magistratens utslag, af den 10 sistledne Nov.
 Bagaren och Borgaren därstädes, Peter Win-
 qwists, til sine samtelige Borgenärer afstadda
 fasta och lösa egendom, den 19 instundande
 Februarii, genom offentligt utrop, at försäl-
 jas; hwilket, til hogade köpares underrättelse,
 härigenom kundgöres: bestående manbygnin-
 gen af åtskilliga öfwer och underrum, til stör-
 re delen inredde, och kunna twänne hushåll sig
 därstädes beqwämligen rymmas.

Hela öfra wåningen med wind, och bod ned
 på gården, samt nödigt wedrum, uti Herr
 Casser Adahls hus wid lilla bomen, blifwer
 färdigt at tiltråda nästkommande Martii må-
 nad, emot hyra, hwarom imedlertid kan ac-
 corderas.

De som åstunda tilhandla sig något parti
 godt fint och wäl inbergadt hårdwals hö, be-
 hagade anmäla sig hos Gördelmakaren Berg
 på Kongsgatan.